

Redništvo: uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 23-61-23-64.
Mesečna naročnina 30 lir, za ino-
matstvo 40 lir. — Ček, rač. Ljub-
ljana 10.650 za naročnino in 10.294
za inmatstvo. Izključno zastopstvo
za oglaševanje in izdajanje: UPI S. A. Milano.
Rokovalec ne vračamo.

SLOVENEC

NOVEMBER-1944

4

SOBOTA

Naročite se čimprej na
»SLOVENSKE KOLEBAR«
da ne boste ostali brez nje!

In schwerem Abwehrkampf auf der Insel Walcheren

Marinebatterien vernichteten 17 grosse Landungsboote — Erfolgreiche deutsche Unternehmungen in Mittelitalien — Schwere Kämpfe mit vordringenden Sowjets nordwestlich Keckemet — 134 anglo-amerikanische Terrorflugzeuge abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 3. November. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Die tapfere Besatzung unseres Brückenkopfes nordöstlich Brügge wurde nach heftigen Nahkämpfen um den Gelechtsstand ihres Kommandeurs, Generalmajor Egerding vom Feinde überwältigt. Aufopfernden Widerstand leistend hat sie in den schweren Kämpfen der letzten Wochen über 50 feindliche Panzer im Nahkampf vernichtet.

Auf der Insel Walcheren stehen unsere Truppen im Stadtgebiet von Vlissingen und an der Westspitze der Insel in schwerem Abwehrkampf gegen fortgesetzte Angriffe und Landungen. Marinebatterien vernichteten 17 grosse Landungsboote des Gegners und fügten dem Feind starke Verluste zu. Sicherungstreitkräfte der Kriegsmarine versenkten vor der niederländischen Küste zwei britische Schnellboote und beschädigten sechs weitere schwer.

Nordöstlich Rosendaal stehen unsere Truppen im Kampf mit feindlichen Verbänden, die in unser Hauptkampffeld eindringen konnten. Im Wald von Hürtgen, südöstlich Aachen, griffen die Amerikaner mit Panzerunterstützung unsere Stellungen an. Der Angriff blieb nach geringen Anfangserfolgen liegen.

Französische Bataillone, die am gestrigen Vormittag nördlich Baccarat angriffen, wurden zurückgeworfen. Entschlossener Widerstand und Gegenangriffe unserer Grenadiere hielten in den Wäldern zwischen Meurthe und Mortagne die den ganzen Tag über mit stärkeren Kräften angreifenden Nordamerikaner auf.

In Mittelitalien stand der Tag bei anhaltendem Regenwetter im Zeichen erfolgreicher eigener Unternehmungen. Fallschirmjäger warfen den Feind aus wichtigen Höhenstellungen westlich Imola, Grenadiere zerschla-

gen britische Angriffe vor unseren neuen Stellungen südlich Forlì.

Auf dem Balkan verwehrt der erfolgreiche Abwehrkampf unserer Truppen im Strumiza-Tal wie nordöstlich Skoplje und Priština den fortgesetzten angreifenden Bulgaren jedes Vordringen. Auch im Quellgebiet der westlichen Morava schlugen unsere Verbände die Bolschewisten zurück. Das Drina-Tal und der Raum zwischen Save und Donau südlich Vukovar ist von Banden gesäubert. Nordwestlich Keckemet stehen deutsche und ungarische Verbände im schweren Kampf mit bolschewistischen Infanterie- und Panzerkräften, die auf Budapest vordringen. In die Kämpfe griffen auch unsere Schlachtflieger trotz schlechten Wetters mit guter Wirkung ein. Im Raum Szolnok erlitt der Feind bei heftigen, aber erfolglosen Angriffen erhebliche Verluste.

Zwischen den Waldkarpaten und dem Kurischen Haff kam es nur zu erfolglosen Einzelangriffen des Feindes in den Ost-Beskidien und bei Goldap. Die Wucht der feindlichen Angriffe in Kurland hat gestern infolge der wirksamen deutschen Abwehr nachgelassen. Angreifende bolschewistische Verbände wurden zurückgeschlagen oder rasch wieder zu Boden gezwungen.

Anglo-amerikanische Terrorbomber mit starkem Jagdschutz griffen am Tage mitteldeutsches Gebiet sowie die Städte Bielefeld, Duisburg und Trier an. In erbitterten Luftkämpfen und durch Flakartillerie wurden 82 Flugzeuge abgeschossen. In der vergangenen Nacht erzielten Nachtjäger und Flakartillerie bei Angriffen britischer Flugzeuge auf Düsseldorf mit dem Abschuss von 52 viermotorigen Bombern einen weiteren Abwehrerfolg. Damit verlor der Feind in den letzten 24 Stunden über dem Reichsgebiet 134 Flugzeuge, darunter 108 viermotorige Bomber.

Težki obrambni boj na otoku Walcheren

Mornariške baterije so uničile 17 velikih izkrcevalnih čolnov — Uspešni nemški podvigi v srednji Italiji — Težki boji s prodirajočimi Sovjeti severnozahodno od Kečkemet — 134 angloameriških strahovalnih letal sestreljenih

Führerjev glavni stan, 3. nov. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Junaška posadka našega predmostja severnozhodno od Bruges je premagala sovražnik po silovitih bojih iz bližine za bojno postojanko njenega poveljnika generalnega majorja Egerdinga. S požrtvovalnim upiranjem je uničila v težkih bojih zadnjih tednov od blizu nad 50 sovražnih oklepnikov.

Na otoku Walcheren bijejo naše čete na področju mesta Vlissingena in na zapadnem koncu otoka težke boje proti neprestanim napadom in izkrcajem. Mornariške baterije so uničile 17 sovražnih velikih izkrcevalnih čolnov, ter zadale sovražniku močne izgube. Varovalne sile vojne mornarice so potopile pred nizozemsko obalo dva britanska hitra čolna, 6 nadaljnjih pa težko poškodovale.

Severno od Rosendaala se bijejo naše čete s sovražnimi oddelki, katerim se je posrečilo vdreti v našo glavno bojno črto. V gozdu pri Hürtganu, jugovzhodno od Aachena so napadli Amerikanci z oklepniško podporo naše postojanke. Po majhnih pričetnih uspehih se je napad ustavil.

Francoške bataljone, ki so večeraj dopoldne napadli severno od Baccarata, smo vrgli nazaj. Odločen odpor in protinapadi naših grenadirjev so zadržali v gozdovih med Merutho in Mortagno ves dan z močnimi silami napadajoče Severoamerikance.

V srednji Italiji je bil dan kljub trajnemu dežju v znamenju uspešnih lastnih nastopov. Padalski lovci so vrgli sovražnika z važnih višinskih postojank zapadno od Imole, grenadirji pa so razbili britanske napade pred našimi novimi postojankami južno od Forlija.

Na Balkanu preprečuje uspešni obrambni boj naših čet v dolini Strumice ter severovzhodno od Skoplja in Prištine stalno napadajočim Bolgarom vsako napredovanje. Tudi ob izviru zapadne Morave so vrgli naši oddelki boljševike nazaj. Dolino Drine in področje med Savo in Donavo južno od Bukovarja smo očistili tolovajev.

Severno zapadno od Kečkemeta bijejo nemški in madžarski oddelki težke boje z boljševiški pehotnimi in oklepniškimi silami, ki prodirajo proti Budimpešti. Kljub slabemu vremenu so posegli v boje z dobrim uspehom tudi naši borbeni letalci. Na področju Szolnoka je imel sovraž-

nik pri silovitih, a brezuspešnih napadih pomembne izgube.

Med gozdnatimi Karpati in zalivom Kurische Haff je prišlo le do brezuspešnih posameznih napadov v vzhodnih Beskidih in pri Goldapu. Silovitost sovražnikovih napadov v Kurlandiji je večeraj zaradi uspešne nemške obrambe popustila. Napadajoče boljševiške oddelke smo odbili ali hitro potolkli.

Angloameriški strahovalni bombniki so z močnim lovskim varstvom napadli podnevi srednjemško ozemlje ter mesta Bielefeld, Duisburg in Trier. V ogorčenih letalskih bojih in s protiletalskim topništvom smo sestrelili 82 letal. V pretekli noči so dosegli nočni lovci in protiletalsko topništvo pri napadu britanskih letal na Düsseldorf s sestrelitvijo 52 štirimotornih bombnikov nadaljnji obrambni uspeh. S tem je izgubil sovražnik v poslednjih 24 urah nad Nemčijo 134 letal, med njimi 108 štirimotornih bombnikov.

Arnheim pomeni preokret

Stockholm, 3. nov. Vojaški sodelavec londonskega Reuterja John Kische, ki se je pravkar vrnil z obiska v Švici, podaja zanimive izjave o razpoloženju v Angliji.

»Vtis, ki ga človek dobi tudi že po enomesečni odsotnosti pri svojem povratku v Anglijo, je zanimiv posebno glede epremenjenih nazorov o trajanju vojne. Na to sem naletel vespovsod, kamor sem prišel. Arnheim predstavlja preokret, so mi ljudje splošno dejali. Dejansko obstaja dovolj vojaških opravil stališča, da se ni pričakovati konca vojne. Nemški odpor se je pomembno ojačil. Kaže, da je bilo nemško vojaško vodstvo sposobno, da premaga krizo za krizo. Pokazalo se je, da bo bitka za Nemčijo daljša in trša, kot je to izgledalo še pred enim mesecem.«

Množični odgoni iz Estonske

Stockholm, 3. nov. Estonski novinar Oskar Mänd, ki je pobegnil na Švedsko, poroča, da so prišli na Estonskem na oblast vsi ljudje bivše estonske sovjetske republike. Celo šef GPU-ja, Kumm, je zopet na svojem mestu. Nadalje je poročal Mänd o množičnih odgonih iz Estonske. Letnike 1908 do 1926 so odpeljali vse do zadnjega v Sovjetsko zvezo z navodbo, da jih bodo izobrazili. Nadalje desetstisoče Estoncev so poslali na prisilno delo na vzhod.

Fronte se ustaljujejo

Berlin, 3. nov. O položaju na bojiščih piše vojaški sodelavec DNB-ja dr. Maks Krull:

Boji na zapadu, ki so bili pri Stolbergu in v Mortagneskem gozdu, kjer so Nemci razbili sovražne napade, nekoliko bolj živi in ki so pri Baccaratu prinesli Amerikancem nekaj drago plačanih ozemeljskih osvojitve, dočim je na ostalih odsekih vladal mir, so se nadalje obratili glavno pozornost na dogodke ob Maasi in Scheldi. Borbe v Brabantu so nekoliko popustile, ker se bližajo akcije svojemu koncu. Tudi dvojno kanadsko izkrcanje pri Vlissingenu in Vissekerku na in poleg močno poplavljenega Walcherena znači poleg močnega zoženja nemškega predmostja severno od Bruges, da se tu zaključuje razvoj. Sebe po tem bo sovražnik lahko pričel uporabljati anverško luko. Nadalje proti vzhodu je prodril ponekod korakoma do spodnje Maase. Ob važnih prehodih, kot pri Villenstadtu, Keisersveeru, in Moerdjiku z najdaljšim mostom Evrope, ki je igral že leta 1940 važno vlogo, ko je padel nepoškodovan v nemške roke, obstojajo še nemška predmostja, ki se branijo pred britanskimi napadi. Zavezaniki so porabili za ta nastop mnogo gradiva in ljudi. Nemško bojno črto so potisnili na premico vzhod-zapad v višini Nijmegna, ni pa se jim posrečilo, da bi s severa izločili nemško bočno ogroženje. Pri tej scentimetrski ofenzivi so utrpeli najprej hude udarce, kot n. pr. uničenje obkoljene skupine pri Bredii in potopitev prevoznih ladij pred luko Ostende ter so morali sami priznati, da so bile nemške izgube mrtvih in ranjenih ter vojnega gradiva prav majhne, kar predstavlja istočasno pohvalo nemškemu vodstvu. Kaj lahko

si predstavljamo, da bo skušal sedaj nasprotnik pripraviti ofenzivo, ki naj bi ga pripeljala preko spodnjega Rena. Vendar bo prišel s tem novo obdobje bojev s popolnoma nesigurnimi izgledi.

Odmikalni premiki Weichsove bojne skupine na Balkanu ji prinašajo boje na različnih točkah njenih kril z Bolgari. Titovimi tolpmi in boljševiki v vardarski in moravski dolini ter sedaj tudi ob ladjanski obali kjer se je izkrcala manjša britanska skupina v treh dalmatinskih lukah. Ne kaže pa, da bi predstavljali ti boji večje ogroženje sedanjega tempa njenih pohodov.

Kake ofenzivne sile ima nemška jugovzhodna skupina, nam predstavlja v ostalem prepoditev Angležev z otoka Piscepi.

Dejanska težnja borb na vzhodnem bojišču leže še nadalje v Kurlandiji, kjer niso Sovjeti vkljub najmočnejšim napadom in težkim tavnim izgubam prav nič napredovali in pa med Donavo in Tiso. Tu poskuša sovražnik na svojem skrajnem levem krilu presenetljivo udariti na madžarsko prestolnico. Po porazu pri Debrecinu je z vso naglico izvršil obsežne pregrupacije da bi prestregel nemške in madžarske protikupe. Ti pa so se že odvijali ter so vodili do opustitve vsakega ozemlja vzhodno in južno od Tise ter so tako z opustitvijo rezerv premaknili bojišče na reko, kar so Sovjeti seveda, čeprav se je vršila izpraznitev brez vsakih motenj, razlagali kot svojo zmago. Sovjetski sunek z juga proti Budimpešti, ki se opira z levim krilom na Donavo, pa tudi ni bil izvršen brez ogroženja za hrbtom, kar drže nemško-madžarske čete pri Baji še močno predmostje. Nasprotniki so sicer prodrli do

Kečkemeta. Nedvomno so skušali na tem mestu preprečiti Nemcem, da bi prišli pri Szolnoku preko Tise in osvobodili oklepniške sile za protinastope. Načrt pa se jim je ponesrečil. Nemško poveljstvo je vrglo v boj močne oklepniške rezerve ter je z nemškimi protinapadi vrglo boljševike pri Kečkemetu na več mestih nazaj. S tem je zadržalo korakanje na Budimpešto. Vendar je treba tu še pričakovati nove hude boje, ker dovažata obe strani nadaljnje težko orožje, zlasti topništvo.

Nemški poštni minister odlikovan

Berlin, 2. nov. Führer je podelil nemškemu poštnemu ministru dr. ing. h. c. Ohnesorgeju v počastitev njegovih posebnih zaslug za vojno vodstvo viteški križ vojnzaslužnega križa z meči.

Bolgari se bodo borili

Berlin, 2. nov. Na nekem zborovanju narodnih bolgarskih delavcev je govoril zunanji minister bolgarske narodne vlade Cankov. Dejstva so pokazala, tako je izjavil Cankov, s kako brezmejno lažkomiselnostjo je poglala politika slabšev Bolgarijo v prepad. Narodna vlada ima nalogo organizirati sile dežele ter jih ponovno uvrstiti v nemško bojišče. Nemški vojak se bori s trdovratnostjo, ki zagotavlja zmago. Toda ne gre samo za zmago Nemčije same, mervč za zmago boljšega socialnega reda in zmago socializma sploh. Ta zmaga pa je lahko izvojevana samo z Nemčijo. — Bolgarija ve, da se mora za to boriti, da se bo izkazala vredna svobode. Narodne sile Bolgarije se zbirajo, tako je zaključil minister in veliki osvobodilni boj se bo kmalu pričel.

Tajinstvena eksplozija v Parizu

Strasbourg, 3. nov. Kot javlja »Associated Press« iz Pariza, je prišlo do velike eksplozije ob pariški meji. Dan je bil znak za letalski alarm, vendar so izjavili uradniki protiletalske zaščite, da niso dobili nobenega poročila o pojavi sovražnih letal nad Parizom. De Gaulle in ostali uradniki so bili ob tem času ravno na neki spominski svečanosti v okrožju, kjer se je pripetila eksplozija.

Poročilo pravi, da je možno, da je bil na de Gaulle poizkus atentat, čeprav so francoski uradniki mnenja, da je šlo za sabotažo. De Gaulle je predel zapustil petnajet minut pred eksplozijo in je bil takrat že več kilometrov oddaljen.

Moskva zvišala finski tribut

Stockholm, 2. nov. Švedska komunalna študijska delegacija, ki se je vrnila iz Helsinkov v Stockholm, potrjuje, da Sovjeti vedno bolj izsiljujejo finsko vlad. Predsednik te delegacije je sporočil, da vlada na Finskem velika vnmirjenost v zvezi z vprašanji diktata premirja. Pokazalo se je, da se lahko zagovor različno tolmači. Tako so izvedeli Finci, da zahteva Moskva, da se ravna tribut v znesku 300 milijonov dolarjev po cenah, ki so bile v letu 1938, in ne po cenah, kakršne so bile ob podpisu dogovora. Na ta način se zvišuje ta tribut na 700 milijonov dolarjev. Za Finsko je bilo to veliko presenečenje.

Portugalska noče priznati De Gaulle

Stockholm, »Svenska Morgonbladet« javlja iz Lizbone, da so nemiri, ki so nastali ob francosko-španski meji vzrok za to, da Portugalska doslej še ni priznala de Gaullove vlade. Tako dolgo, dokler ne bo de Gaulle dokazal, tako piše liet, da je pripravljen in sposoben prekiniti delovanje španskih komunistov v Franciji, ga bosta Salazar in njegova vlada z nezaupanjem gledala.

Stockholm. Kakor javlja Svenska Morgonbladet iz Helsinkov, finskih »vojnih zločincev« ne bodo odvlekli v Sovjetsko zvezo, mervč jih bodo obsodili pred vsvojsko-angloško-finskim sodiščem.

Inflacija v Grčiji

Zeneva. Radio Kairo javlja, da zavzema inflacija v Grčiji ogromen obseg. Grško prehranjevalno ministertvo je določilo, da znaša cena za obrok kruha dve milijardi drahem.

Kratka poročila

Zagreb. Politični begunci iz Bolgarije in Grčije sporočajo, da so pričue »bolgareke čete« v preteklem tednu izpraznjevati Tracijo. Bolgarski častniki so potrdili, da namerava sovjetsko poveljstvo v Bolgariji nadomestiti bolgarske oddelke ob turški meji s sovjetskimi četami. 37. ruska armada naj ostane kot zasedbeni armada v Bolgariji. Vzdrževanje tako velikega števila čet v Bolgariji kaže na to, da namerava tamkaj Sovjetska zveza ustanoviti posebno vojaško težišče, čigar moč bi lahko uporabila tudi v političnih vprašanjih južnega Balkana.

Stockholm. Po nekem poročilu agencije Reuter iz Moskve je znani francoski komunistični voditelj Maurice Thorez na poti v Francijo.

»V naših lastnih rokah«

Najnovejši članek dr. Göbbelsa v listu »Das Reich«

Berlin, 2. nov. Minister dr. Goebbels izraža v svojem najnovejšem uvodniku v tedniku »Das Reich« prepričanje, da bo nemški narod v tej vojni končno vendar zmagal. To svoje prepričanje utemeljuje s spoznanjem, da se bodo lahko v tem boju obdržale le prave ljudske države. Dokazuje z ozirom na poslednje dogodke, da bodo propadle meščansko-politične voditeljske plasti zaradi popolnega pomanjkanja političnih nazorov. Pod naslovom »V naših lastnih rokah« ugotavlja najprej dr. Goebbels, da ne brani v narodnem socializmu združen nemški narod kakšnega razreda ali plasti, mervč sam sebe v vsej svoji skupnosti. Nemški narod ni bil nikdar enotnejši kot v tej vojni, piše dr. Goebbels ter izvaja nato med ostalim: Ne da se oprekati, da boljševizem pravilno ceni meščansko politični svet ter ga zato tudi z uspehom razkruja. Pri tem ne postopa obzirno. Pritiska na nje z vojaškimi in političnimi prisilnimi sredstvi ter pušča pred kapitulacijo odprto še majhno ulico osebnega sramotnega obnašanja njihovih podkupljivih vodilnih plasti, toda to seveda le tako dolgo, dokler ne položijo orožja. Človek bi meñil, da vpliva to stalno ponavljanje diskreditirajoče ter da se ljudje kaj naučijo iz prejšnjih primerov. Temu pa ni tako. V vseh deželah, ki so jih podvrgli boljševiki, so postopali skoro popolnoma na isti način, ne da bi bil pri tem učinek kaj manjši. Iz tega je sklepati na splošno ohromelost volje prizadetih voditeljskih plasti. Ni ta postopek sam tako uspešen, mervč te voditeljske plasti se mu ne zoperstavijo čisto niti z najmanjšo sledjo politične in vojaške odporne volje. S tem dokazujejo, da so se zrušili moralno pod težo časa, ki mu nikakor niso dorasli.

Umaknejo se tršemu zakonu, ki jim stoji nasproti in s tem stopa meščan-

ska-politična voditeljska plast sploh z odra praktičnega ustvarjanja zgodovine. Pričenja se novo obdobje, v tej vojni se bodo lahko obdržale le prave ljudske države. One edine imajo moč, prenašati naraščajoče žrtve boja za svoje življenje, ker točno vedo, zakaj to delajo in kakšne cilje s tem zasledujejo.

Mi smo torej tudi sredi največje revolucije vseh časov. Še vsakokrat v zgodovini se je izkazalo, da se morale globoko segajoče spremembe političnega in družabnega življenja narodov meriti v boju s sovražno okolico. Tu morajo podvreči svojo moč obstoja poslednji in najtežji preizkušnji, od katere izida je nato odvisno ali bodo živeli dalje ali propadli. Da so meščanskemu političnemu svetu notranje sile zagona tega spora tuje in da nimajo za nje nikakega razumevanja, ni prav nič čudno. Oni so samo še obrobni pojav tega gigantskega boja. Toda kljub temu bo odločena njihova usoda z izidom tega boja. Absurdno bi bilo smatrati, da bi Evropa po koncu te vojne pričela zopet tam, kjer je ob njenem pričetku prenehala. Vojna se ne bo zadovoljila s polovičarskimi rešitvami. Ob koncu te vojne bodo zahtevali vsi na tem boju udeleženi narodi, da njihove žrtve niso bile zaman. Temu odgovarjajoči bodo potem tudi zaključki. Ze danes pa je gotovo, da se sile, ki so v tej vojni in njenih problemih odpovedale, ne bodo mogle udeležiti ustvarjanja nove bodočnosti. Kakor po letu 1918, vkljub mnogim naporom, v nobeni deželi niso vzpostavili monarhij, ki so odpovedale v prejšnji svetovni vojni, tako tudi po tej vojni nikjer ne bodo postavljali nazaj nesposobnih in oklevajočih meščansko-političnih voditeljskih plasti, ki so zapustile svoje narode sredi boja in prebežale k sovražniku.

»Economist« o Poljski

Zeneva. Angleški tednik »The Economist« pravi, da je sedaj maršal Stalin na vrsti, da priporoči k rešitvi poljskega vprašanja. K izjavi britanskega ministrskega predsednika, da se namerava britanska vlada udeležiti jamstva poljske neodvisnosti, pravi časopis: »Ker sta Velika Britanija in Združene države že popustili pri vprašanju mej, morata sedaj osredotočiti svojo pozornost na vprašanje nove poljske vlade. Niti za trenutke ne smeta opustiti podpore Mikołajczykju in morata uveljaviti ves svoj vpliv na Rusijo, da zagotovita izginotje nevednega lublinskega eksperimenta. Skrajni čas je, da se pri rusko-poljskih razgovorih izravnajo enostranska popuščanja z odkrito-ereno gesto dobre volje z ruske strani.«

Milan. Po izjavi finančnega ministra Bonomijske vlade so dele anglo-ameriške čete v zasedenih delih Italije doslej v obtoč 34,8 milijard lir okupacijskega denarja. Za te bankovce ne jamčita niti Velika Britanija niti Združene države, mervč edinole italijanski narod, na katerega stroške živijo Angloamerikanci.

Moskva sega po iranskem petroleju

Stockholm, 2. nov. V nekem radijskem nagovoru je izjavil iranski ministrski predsednik Said, da bo smatralo iransko javno mnenje, tako dolgo kot se bo nahajale tuje čete na iranski zemlji, da so oddali vsako koncesijo pod pritiskom. Zato je iranska vlada odklonila takojšnje želje po koncesijah. Kakor javlja »United Press«, moskovska poročevalska služba nadaljuje z gonjo proti iranski vladi.

Navajajo 14 časopisnih poročil, ki označujejo ministrskega predsednika kot reakcionarja. Iz nekega poročila agencije Reuter k iranskem vprašanju je razvidno, da je iranska vlada 2. septembra sklenila, da ne bo dajala koncesij za olje. Šele 14 dni kasneje je prispelo sovjetsko odposlanstvo v Teheran.

Amsterdam. Reuter javlja, da so v četrtek aretirali na nekem kolodvoru pariške podzemne železnice dr. Marcela Petiot, množstvenega morilca, ki je bil obložen v uniformo stotnika francoskih makičev.

Kako bedno je življenje pod rdečim terorjem v Sovjetski zvezi

nam bo predaval in na filmskem traku prikazal ruski univ. prof. Grotov Sergei, ki je nedavno pribežal od tam, v nedeljo, dne 5. novembra v veliki dvorani Uniona ob 9. zjutraj.

Kdor je boljševizem, bo umrl

Berlin, 3. nov. »Kdor je boljševizem, bo umrl zaradi njegove Resnice tega nekoliko izpremenjenega starega pregovora, ki ima v tej obliki nad vse važen pomen, katerega je Nemčija že od nekdaj podčrtavala, doživljajo vse dežele in narodi, ki so jih izročile slabe in izdajalske vlade moskovskim oblastnikom. Morda so izdajale misli, da si bodo s klebeplazenjem pred Moskvijo zagotovili vsaj kolikor toliko znošno usodo. Kako zelo pa so se motili, nam dokazujejo dogodki naših dni. Finski komunistični poglavarji napadajo vlado v Helsinkih, ki že itak životari le od moskovske milosti, v Bukarešti demonstrirajo od boljševikov naščuvana drhal pred gradom otroškega kralja Mihaila, bolgarskim izdajalcem pa v angleški spodnji zbornici z vse odkritostjo razlagajo, da kljub vsem podrejanjem ne morejo biti delci niti »nasitje« sobojevnikov. Ostalim deželam, ki so se spustile v pakiranje z boljševiki, se ne godi nič bolje.

Kaj drugega pa tudi niso zaslužile, zakaj kremenjaki množični so že leta v teoriji in praksi dovolj očitno kazali, kdo so boljševiki in kaj hočejo ter o tem paš

ni mogel obstojati nikak dvom. Anglo-ameriški tisk in njegovo več ali manj židovsko spremstvo v nevtralnih deželah sta sicer vedno znova trdila, da se je Stalin iz boljševskega Sava izpremenil v narodno čutečega Pavla, ki je opustil vse načrte o svetovni revoluciji in skrbi le še za obstoj svoje države. Stalin sam je demantiral te trditve že s svojim fingiranim razgovorom s tovarišem Ivanovom, ko je izjavil, da je ostal zvest Leninovi oporoki, to je načrtu o boljševski svetovni revoluciji in da bo to tudi vedno ostalo. Kako izgleda uredništvo tega načrta, nam dokazuje moskovska taktika v deželah, v katere je prišel boljševizem med to vojno. Narodi, ki so spregledali ta dejstva, ravnanje naravnost zločinsko lahkomišelnost, vlade pa, ki se kljub izkustvom zaupajo Stalinu, izdajajo svoje narode, ki so, kot nas uči izkušnja, neobhodno izročeni poginu, čim jih je boljševizem pričel najedati. S kugo, kot je nekoč Churchill imenoval boljševizem, ni mogoče pakiranje. Pred njo se je treba ščititi z vsimi sredstvi, ako hočeš ostati pri življenju.

Razbite utvare nemških sovražnikov

Zeneva, 1. nov. Znani angleški vojaški kritik Cyril Falls se bavi v listu »Illustrated London News« z vojaškim položajem Angloamerikancev na zapadu ter podčrtava pomen pridobitve časa za Nemčijo.

Falls priznava, da je poraz Nemčije mogoč le, če bi se Sovjetom posrečilo napredovati v vzhodni Prusiji in Poljski. Verjetno je razjasnil Churchill v Moskvi Stalinu načrte, po katerih hočejo Angloamerikanci na zapadu storiti vse kar je v njihovi moči. Predlagal je, da bi moral biti ta poskus spremljan s sovjetsko ofenzivo na srednjem bojišču. »To je edina možnost, ki nam ostane še v tej zimi in mi varamo same sebe, če tega ne uvidimo.« Takega mnenja je Falls. V nadaljnjih izjavah pa prihaja Falls do spoznanja, da sta zavezniška nezmoglost urediti oskrbo, predvsem pa nemška obramba v okolici Anversa preprečili, da

vojna leta 1944. še ni končana. To je težak udarec, ker so v zavezniškem taboru računali na letošnji konec vojne. Nemška obramba luk ob Rokavskem prelivu ter genialno izvedena razrušitev onih luk, ki so jih Nemci končno prepuščali Angloamerikancem, sta razlog za to, da zavezniški na zapadu ne napredujejo. Če bi hoteli doseči za zvezniške potrebe hitri konec vojne, bi morali s skrajnimi silami pritisniti na Nemčijo z vzhoda, zapada in juga.

Ne glede na to, da je letni čas večjih nastopov že mimo, tako zaključuje Falls, bi dala nadaljna zavlačevanja Nemčiji samo še več možnosti, izboljšati svoje postojanke. Mobilizacija vseh nemških sil predvsem pa ustanovitve bataljonov nemške ljudske vojske bo imela za Nemce zelo ugodne učinke. Zavazniki morajo zato napeti vse sile.

Stockholm. Iz angleških komentarjev k govoru turškega državnega predsednika Kaia laonija ob odprtju narodne skupščine je jasno razvidno, da je turški državni predsednik razočaran nad razvojem odnosov med Turčijo na eni in Anglijo in Združenimi državami na drugi strani po prekinitvi odnosov z Nemčijo. »Daily Telegraph« piše, da izraža oni del govora o Veliki Britaniji obžalovanje ter da je izrazil predsednik upanje, da se bodo angleško-turški odnosi v bodoče izboljšali. Isto velja za odnose z Združenimi državami.

Stockholm. »Dagens Nyheter« javlja iz »posebno dobro poučenih krogov« v Londonu, da sta se Stalin in Churchill v Moskvi dogovorila, da ne bosta Anglija in Sovjetska zveza v bodočnosti storili ničesar v poljskem vprašanju, ne da bi se prej medsebojno posvetovali. Izolacije

poljske begunske vlade, kar se tiče obnašanja glede vprašanja mej, je popolnoma kot pa se je doslej mislilo. Churchill se je baje priključil moskovskemu mnenju, da Lwowa ne bodo vrnil Poljski. To pomeni popolno preobrat angleške politike do Poljske. V poljskih londonskih krogih pa nadalje niso pripravljeni sprejeti Curzonovo črto kot vzhodno-poljsko mejo.

Stockholm. Po poročilih iz Helsinkov je na sestanku komunistične stranke v Helsinkih predsedujoči v svojem pozdravnem nagovoru močno napadel vlado. Izjavil je, da je vlada nevoljna in tudi nezmožna, da bi spremenila svoje politične metode. Govornik je razen tega zahteval, da aretirajo krivce, ki so zakrivali vojno proti Sovjetski zvezi ter da jih postavijo pred »posebno ljudsko sodišče«.

Trst je počastil spomin slovenskih borcev

Trst, 2. novembra.

Ko se je na dan vseh svetnikov ves slovenski narod spominjal svojih rajnih, se je tudi v Trstu na pokopališču Sv. Ane vršila žalna svečanost pred grobom pokojnega padlega slovenskega narodnega stražarja, poročnika inž. Mirkota Simčiča. Grob hrabrega branilca slovenske misli in protikomunističnega borca je služil kot simbol počastitve vseh žrtv, padlih pod zločinsko roko komunizma.

Žalno svečanost je z molitvami za vse umrle otvoril gospod vojni kurat poročnik Peter Roblek, nakar je po končani cerkveni slovesnosti ganljivo in pretresljivo posvetil pokojnemu borcu inž. Mirkotu Simčiču in vsem ostalim žrtvam nekaj besedi gospod poročnik Hribar Zvonimir, ki je med drugim dejal sledeče:

Danes, ko se ves slovenski narod zbira okoli grobov svojih dragih pokojnikov, da pomolijo za pokoj njih duš in da počastijo njih spomin, emu se tudi mi, Slovenski stražarji, daleč od naših domov, staršev, bratov in sestra, zbrali kot ena družina na grobu našega brata, na grobu našega prvega mučenika - borca poročnika inž. Mirkota Simčiča, da se poklonimo njegovemu spominu in spominu vseh onih, ki so za njim padli za isto sveto idejo — boljšo bodočnost slovenskega naroda in slovenske zemlje.

In šel si... in za Teboj so bili drugi, vsi pogumnih sre in odtodne volje, pripravljeni žrtvovati svoja mlada življenja za svobodo našemu narodu.

Bil si prvi in prvi si padel. Nisi se ustrašil, kakor so tudi tvoji tovariši niso ustrašili pesov in zasramovanja, ki je prihajalo iz ust nerazsodnih, šel si na-

prej, zvrnjen, z jasnimi željami in smelimi se odmi, ker si videl, da se ljudstvo prebujajo, da že vzhaja zarja svobode.

Tedaj si padel. Pripravljen si bil na to veliko žrtvo, kajti vedel si: bolj od življenja, smrt je rodovitna, naroda zarje se rode le v noči, njegova rast in moč so žrtvijo.

Da, smrt je tista, ki rodi sadove in naroda rast in moč so žrtvijo. Zato pa vi borci, vi mučenci, ki ste darovali veliki krvni dar na oltar domovine, za svobodo te zemlje, vi junaki, Ti, Mirko, Ti, Jakov Jože, vi črnogrbi borci in vi vsi drugi, za katerih grobove ne vemo, katerih grobovi so zapuščenji, po tej s krvjo napojeni zemlji, mi se danes klanjamo vašemu spominu, častimo Vašo sveto žrtvo, s katero ste se priključili dolgi vrsti narodnih junakov, ki so se za isto idejo, za katero se borimo mi, za katero ste se borili in padli Vi, borili in padli tudi oni, katerih spomin slavi ves narod.

Vaše žrtve, mrtvi tovariši, niso zaman in slovenski narod bo vedel, komu se ima zahvaliti za svojo svobodo. Bratje naši, mi se vam zahvaljujemo, hvala vam, Cast in svetel spomin vam bomo in junakom. Vedite, da bomo borbo nadaljevali, dokler gruda ne bo oteta.

V globoki pobožnosti je številno občinstvo sprejelo ganljive besede slovenskega borca pred kojim grobom so slovenski narodni stražarji lepe Primorske prižgali sveče in položili cvetje.

Žalno svečanost je v zastopstvu službeno odsotnega inspektorja slovenskih narodnih straž in njih poveljnika gospoda polkovnika Kokalja Antona zastopal načelnik njegovega štaba gospod stotnik Wagner Rudolf s adjutantom in s celim štabom ter vsami odseki. Navzoči so bili predstavniki slovenskih kulturnih institucij, slovenske bolnišnice, delegacija bojevnikiških organizacij iz Ljubljane ter mnogobrojno občinstvo.

Po končani žalni svečanosti so prisotni molili za blagor duš vseh žrtv padlih v borbi s komunističnimi izdajalci slovenskega naroda na Primorskem in celotni slovenski zemlji!

Položaj pravoslavne cerkve v Sovjetski Zvezi

Kaj pravi o verskem življenju pri boljševikih bivši vseučiliški profesor v Rostovu

Te dni se mudi v Ljubljani bivši vseučiliški profesor v Petrogradu in Rostovu g. Grotov. Ko so ga v sredo obiskali ljubljanski časnikarji, jim je razlagal med drugim tudi položaj pravoslavne cerkve pod boljševiki. Uvodoma je podal splošno sliko o življenju v Sovjetski zvezi, kjer je živel še do poletja 1942. Kot znanstvenika pristaja idealističnega svetovnega nazora so ga boljševiki leta 1930 zaprli, kakor so tedaj tudi zaprli in odstavili vse vseučiliške profesorje in z vseučilišč ter šolskih zavodov odpodili vse slušatelje in dijake, ki niso bili marksistično usmerjeni. Zaradi svojega naziranja je bil obsojen na pet let dela v koncentracijskem taborišču. Poslali so ga na prisilno delo na področje severno od Petrograda in je nato pet let moral delati pri gradnji Stalinovega kanala. O položaju pravoslavne cerkve pod boljševiki je pripovedoval med drugim naslednje:

Takoj po izhruku revolucije ni bilo opaziti, da bi boljševiki hoteli popolnoma zatreti vse versko življenje v Sovjetski zvezi. Boljševiki so bili namreč v začetku preveč zaposleni z izvajanjem revolucionarnih pohodov in ukrepov na drugih področjih in so zato versko življenje pustili še dovolj pri miru. S to navidezno brezbriznostjo do cerkve so obenem cerkvene voditelje in vernike uspavali in ustvarjali naziranje, kakor da se boljševiki temeljiteje v versko življenje ne nameravajo spuščati. Pač pa so takoj v začetku prepovedali verouk v šolah in cerkvah ter samostanom zaplenili premoženje.

Udaril bom pastirje...

V letu 1918 pa so že začeli z aretacijami škofov in kmalu nato se je izvedelo, da je zloglasna Čeka umorila v ječah 17 najboljših in najvidnejših škofov ruske pravoslavne cerkve. Tako so perneškega škofa v ječah pred usmrtno strahovito mučili, škof Nikolaju so odsekali glavo, škof Ambrozij je tudi umrl v boljševiški ječi po silnem mučenju.

Gonja proti verskemu čustvovanju

Rusko pravoslavno ljudstvo pa je bilo in je zelo verno ter na svojo cerkev zelo navezano. Preganjanje škofov je med vernim ljudstvom naletelo na velik odpor in obsojanje. Zato so se boljševiki v letih 1918 do 1919 odločili za veliko agitacijo proti veri in ljudskemu verskemu čustvovanju. Po vsej Rusiji je pravoslavno ljudstvo zlasti vdano svetnikom ruske pravoslavne cerkve in lahko se reče, da je vsa Rusija razdeljena na številna velika področja, v teh področjih pa »vladala« ta ali oni ljudstvu najbolj priljubljeni svetnik ruske pravoslavne cerkve. V svetnišču, kjer so ti svetniki pokopani, romajo verniki z vseh strani, da počaste, svete ostanke junakov pravoslavne vere. Boljševiki so se z vso besnostjo vrgli nad te svete ostanke, da bi vernike odvrgli od čiščenja in »razkrinkali« pripovedke, ki o teh svetnikih krojijo. Po nekaterih cerkvah so relikvijske odstanke in jih razmetali na vse strani, v nekaterih svetiščih pa so trupla svetnikov našli nerazpadla in nepoškodovana in te svetnike so začeli sramotiti na drug način. Tako so truplo sv. Teodozija odpeljali v Petrograd, položili v stekleno omaro in razstavili v medicinskem muzeju. Tam sedaj obiskovalcem pripovedujejo, kakšne »čudovitelastnosti« ima ruski pesek, da ohranja trupla dvesto let nerazpadla; svetniku so odbili še nos zato, da bi obiskovalcem mogli povedati, da je bil pokojni spolno bolan in mu je bolezen razjedla nos. Tak človek pač ni mogel biti svetnik... Toda s to agitacijo proti svetnikom ruskega naroda boljševiki vernega ljudstva niso pridobili zase, pač pa se je ljudstvo še bolj odvrnilo od njih in se v svojem verskem čustvovanju začelo zapirati vase.

Ko so boljševiki opazili, da s to gonjo proti svetnikom ruskega naroda ne bodo odvrgli od cerkve, so začeli s podrobnejšo agitacijo po mestih in po vaseh. Otroke in mladoletne so nahajali, da so za božične in velikonočne praznike hodili po hišah in prepevali namesto starih lepih verskih pesmi silno zmaličene in pohujšljive pesmi, v katerih so naravnost blatili vero in vernike. Take pesmi je za mladino sestavljal boljševiški pesnik Bagrickij, ki je za dekleta zložil nesramno bogokletno pesem, v kateri se norčuje iz Marije Device in Kristusovega rojstva.

Ropanje in plenjenje

Ta agitacija se je vedno bolj širila in večala nekako do leta 1924. Tedaj so pa boljševiški oblastniki rabili denar, da bi mogli v inozemstvo nakupiti stroje in razne potrebščine za porajajočo se sovjetsko industrijo. Na veliko so začeli ropati in pleniti po ruskih cerkvah in samostanih in iz Rusije so začeli izvažati ogromne količine najlepših stvaritev ruske cerkvene umetnosti. Na umetnostnih trgih v Londonu, Amsterdamu, New Yorku in San Francisku so se začele pojavljati najlepše ikone in druge dragocenosti

iz ruskih cerkva. Z vsem tem so se zlasti obogatili ameriški židje.

Začel se je nov val preganjanja duhovnikov. Duhovnike so dolžili, da skrivajo dragocenosti. Zapirali so jih, mučili in morili na veliko. Med vsem tem trpljenjem je umrl leta 1926 patriarh Tihon. Pred svojo smrtjo je pravilno ugotovil, da se škofje in metropolitji pod novimi razmerami ne bodo smeli sniti, da bi izvolili novega patriarha. Zato je Tihon napisal nekakšen testament in v njem določil metropolita Kutickega za svojega naslednika. Ta naj bi vladal pravoslavno cerkev do izvolitve patriarha. Boljševiki so ga takoj zaprli in odpeljali na delo ob Ledeno morje, kjer je tudi umrl. Metropolit Kuticki je zapustil listino, v kateri je določil metropolita Josifa za svojega naslednika. Tudi tega so boljševiki zaprli in poslali v Sibirijo, kjer je umrl. Pred smrtjo je napisal tudi on listino in določil za naslednika metropolita Sergeja, ta je določil pozneje zopet drugega in tako so umirali do metropolita Serafima, ki je spoznal, da bodo boljševiki tudi njega vprašali po aretaciji za ime tišega, ki ga je določil za svojega naslednika. Vedel je, da se na ta način zapiranje in preganjanje metropolitov in škofov ruske cerkve ne bo končalo in je zato razglasil, da so poslej vse pravoslavne škofije avtokefalne, to se pravi samostojne in neodvisne in da se morajo vladati same. Ko so ga boljševiki pred usmrtno vprašali, kdo bo odlejal vladal rusko pravoslavno cerkev, jim je metropolit odgovoril: »Jezus Kristus.«

Cerkve se je umaknila v katakombe

Metropolit Serafim je umrl l. 1931 in po njegovi smrti je ruska pravoslavna cerkev morala oditi s svojim življenjem in udejstvovanjem v katakombe. Poprej pa se je v zboru njenih voditeljev zgodilo isto, kar se je pred Kristusovo smrtjo zgodilo med apostoli. Tudi med ruskimi metropolitji se je našel Juda Iskariot in ta Juda je postal metropolit Sergej, ki se je leta 1927 priključil boljševizmu in po njegovih navodilih organiziral tako zvano »živo« cerkev. Tako imamo v Sovj. zvezi od l. 1927 naprej dve cerkvi, in sicer uradno in podtalno cerkev. Da bi se prikupil boljševikom, je metropolit Sergej vpletel v cerkvene molitve tudi molitve za sedanje rdeče oblastnike. V zadnjem času je morala ta »živa« cerkev pristati tudi na to, da morajo v njenih cerkvah po evangeliju prebrati vernikom izpred oltarja še dnevno vojno poročilo maršala Stalina. Podtalna cerkev pa živi še naprej, kajti verniki ne marajo v cerkve, kjer se molji za Stalina in za tišega, ki so pravo cerkev odstranili in njene voditelje pomorili. Podtalna cerkev ima svoje škofo in duhovnike, ki pa morajo živeti skriti in nepoznani. »Živa« cerkev pa samo životari, kajti židovski boljševiški oblastniki so tudi njeno delovanje silno ogradiili z raznimi ukrepi. Tako so prepovedali mladini do osemnajstega leta hoditi v cerkve in se versko izobraževati, z najstrožjimi kaznimi je starešem zagroženo, če bi svoje otroke versko vzgajali. Po letu 1935 pa se je brezbožna agitacija še povečala in tedaj so začeli na veliko rušiti preostale ruske cerkve. Tako so bile podrte najlepše katedrale, nekatere katedrale pa so bile spremenjene v restavracije in slično; katedrala v Rostovu je bila

Iz Trsta

Draga kava. Gospodična Helena Lesko, doma od svetega Jakoba, se je hotela popeljati iz Trsta v Videm. Ker je imel vlek nekaj zamude, je stopila v kolodvorsko restavracijo in si tam naročila črno kavo. Medtem, ko jo je pila, je neprevidno pustila poleg sebe denarnico iz želvine. Izvežbanemu in poklicnemu tatu je tudi mali trenutek zadostoval, da je gospodični Heleni ukradel denarnico in z njo vred sedem tisoč lir gotovine. Seveda je potem morala gospodična Lesko svoje potovanje v bogato Furlanijo opustiti. — Gospa Albina Filipčič iz Knežje ulice je na Obodanovem trgu stopala na openski tramvaj. Ker je pri vstopanju in izstopanju vselej zelo velika gneča, se je nekdo te prilike poslužil in ji izmaknil denarnico s 350 lirami gotovine.

Uradno se poroča, da so anglo-ameriška letala izvedla v ponedeljek 23. okt. l. spet težak terorističen napad na Trst. Med civilnim prebivalstvom je obklevati precejšnje število mrtvih in ranjenih. Najbolj je bil spet prizadet svet Jakob, kjer je bomba dobesedno preklala nekdanjo slovensko šolo. Sedaj je bilo v njej otroško zavetišče Balile in je pod ruševinami umrlo precej dečkov, ki so se ob času napada nahajali v poslopju.

Žrebanje obilicij. Zupanstvo mesta Trsta objavlja, da se bo 2. novembra t. l. pričelo v občinski dvorani žrebanje obilicij posojila mesta Trsta iz leta 1889 in to v izmeri, določeni v amortizacijskem načrtu. Izžrebane vrednotice pri tem 45. tem žrebanju se bodo izplačevale

spremenjena v zverinjak, drugod pa so iz cerkva napravili zabavišča in dvorane za filmske predstave.

Pravo versko življenje pravoslavna ljudstva pa se sedaj razvija tako rekoč v katakombah, kakor v prvih časih krščanstva in poganskega preganjanja Cerkev. Duhovniki in škofje žive čez dan kot delavci ali obrtniki, služba božja se vsa vrši skrivaj in v silnih težavah, vendar redno in povezano. Kadar zapro in ubijejo škofa ali duhovnika, je že odredeno in poskrbljeno za to, da se pravi cerkvi ohranijo posvečeni škofje in duhovniki. Ko so boljševiki organizirali »živo« cerkev, je mnogo duhovnikov in nameščencev rajši službo zapustilo, kakor pa da bi služilo tej cerkvi. Po vsej pravoslavni Rusiji je bil znan diakon Maksim, ki je bil najboljši pevec ruske cerkve in je bil diakon patriarha, da je pri patriarhovi službi božji prepeval s svojim odličnim basom. V službo pri »živi« cerkvi ni maral stopiti in je rajši odšel v opero in je sedaj pod imenom Maksima Mihajlova največji operni basist. Njegovo ime je pred kratkim stopilo v ospredje, ko je Stalin iz agitacijskih razlogov poslal pevski zbor moskovske cerkve v Sofijo, da bi tam prepeval pri službi božji. Ta pevski zbor je moral peljati v Sofijo sam Maksim Mihajlov.

»Živa« cerkev — Stalinovo slepilo

Ta »živa« cerkev je navadno orodje v rokah boljševiške agitacije. Te cerkve se sedaj poslužuje Stalin, da z njo in njeno navidezno svobodo vara zapadni evropski krščanski svet. Tej cerkvi v Rusiji nikdo ne verjame, pa tudi zunaj v svetu nima nobenega ugleda. Njen patriarh je bil pred kratkim od Stalina poslan na posebno potovanje na Bližnji vzhod. Tam naj bi bil priča nove boljševiške verske politike, obenem pa bi moral od pravoslavnih patriarhov v Carigradu, v Smirni in v Jeruzalemu doseči priznanje enakopravnosti in pravilnosti svoje službe. Patriarh se je podal na pot, pa je prišel samo v Teheran, iz Teherana pa se je moral vrniti nazaj v Moskvo, ker so mu patriarhi pravoslavne cerkve v Carigradu, Smirni in Jeruzalemu sporočili, da si ne žele njegovega obiska in mu ne morejo nuditi nobenega priznanja.

Zivljenje ruske pravoslavne cerkve je danes pod boljševiki obsojeno na trpljenje in preganjanje ki se more primerjati po pravici z življenjem prvih krščanskih cerkva. Kakor so prve krščanske cerkve s svojimi mučenci sejale seme, iz katerega je vzklila nato mogočna stavba Kristusove Cerkve, tako se danes ruska pravoslavna cerkev v trpljenju in krvi boljševiškega preganjanja s svojimi mučenci in junaki pripravlja za nov sijaj Kristusove zmage nad komunističnim zlom in brezboštvo. Dasi je ta cerkev danes prisiljena na življenje v podzemlju, je njena nevidna prisotnost tako močna, da se je celo njen največji sovražnik Stalin moral spustiti v poskus s tako zvano »živo« cerkvijo. Ruski verniki tej potezi Stalina svoje politike niso nasledili, pa tudi zunanji svet je spregledal laži sovjetske agitacije. Prava pravoslavna cerkev živi in če je ni uničilo in zatrla petindvajsetletno preganjanje — in to preganjanje je takšno, da si ga navaden evropski opazovalec težko more predstavljati — tedaj je tudi krajši ali daljša doba povečane ali zmanjšane nasilja ne bo mogla zreti.

15. dan po izžrebanju pri občinskem zakladniku v Nordijevi ulici št. 11 in to v razmerju lir 60 za vsakih sto nominalnih obligacijskih kron, konvertiranih in nekonvertiranih

Delovni fufelje. Pred nekaj dnevi se je vršila v tržaškem arzenalu lepa slovesnost v čast praznovanja 25 letnice nepretrganega dela gospoda Romana Novaka, tehničnega uradnika. Tudi mi se pridružujemo čestitkam in želimo svojemu rojaku obilo uspeha pri njegovem težkem delu.

Ciril-Metodova šola pri Sv. Jakobu v Trstu porušena. Pri zadnjem letalskem napadu na Trst je bila porušena šola, v kateri je bila nameščena zasebna slovenska šola družbe sv. Cirila in Metoda, dokler ni bila oblastno prepovedana. Kakor nam je pripovedoval očividec, je bila stavba zadeta na obeh koncih, tretja bomba je padla na zadnji strani. Vse poslopje je močno zrušeno.

»Kaj pa je tebe treba bilo?« Za poslanca v rdečem narodno-osvobodilnem svetu je bil kot zastopnik Krassa imenovan veleposelnik in notar Anton Abram iz Tupelj pri Kobjeglavi. Ta je tudi eden tistih »narodnih voditeljev«, ki se je pod savajskim režimom previdno umaknil iz Gorice na svoje veleposelstvo, kjer je v zatišju dobro gospodaril in kupčeval ter se za politiko — junak — ni brigal. Sedaj je očitvidno našel svojo »narodno-napredno« politično žilico, ki je pri kraskih magnatih večkrat cvetela v slavo in čast savajscev, pa jo je sedaj vdirjal rdečemu Titu, ki je primorske Slovence prodal.

Naročite »Slovenčev koledar«

ki bo izšel tudi letos. V prednaročilu do 1. decembra je cena koledarja za naročnike »Slovenec«, »Slovenskega doma«, »Domoljuba«, »Bogoljuba«, »Slovenčev knjižnico« in »Svetac« lir 30.—, za nenaročnike teh listov lir 40.—.

Po prvem decembru bo cena za vse lir 50.—.

Podeželje naj naroča koledar pri naših zastopnikih!

Omejitev porabe električnega toka

Nova določila o delovnem času po nekaterih obratih

Zaradi nadaljnjega varčevanja z električnim tokom in pravične razdelitve porabe, upoštevajoč koristi in potrebe potrošnikov, je šef pokrajinske uprave predpisal nadaljnje spremembe in dopolnitve določb o omejitvi porabe električnega toka:

1. Z električnim tokom se mora na vseh potrošnikih mestih kar najbolj varčevati.

2. Uporaba električnih peti, sesalcev, prah, hladilnih naprav (frigidare), boilerjev in maslinastih aparatov je prepovedana, izjemoma v bolnišnicah, zdravniških ordinacijah, gostinskih podjetjih, javnih obratih in v frizerskih delavnicah. — Zaradi izvršitve te odredbe morajo uslužbeni mestne elektrarne v pripravi posredovati upravni policiji plomblirane označene električne naprave.

3. Električna cestna železnica obratuje samo v času od 6 do 9.30, od 12.30 do 16 in od 19 do policijske ure. Voziti sme samo s polovično brzino. — Nadaljnje omejitve obratovanja časa si pridržuje šef pokrajinske uprave.

4. Obratovanje čas v trgovinah, zasebnih zavodih (bankah itd.) in zasebnih pisarnah razen v transportnih podjetjih se določa, kolikor ni v naslednjih odstavkih drugače predpisano, na čas od 7.30 do 12.30 in od 14 do 16.

Trgovine z živili se zapirajo ob 18. Frizerski obrati obratujejo v času od 7 do 12.30 in od 15 do 18, toda dameke tesalnice se morajo zapreti ob 16.

Več razumevanja za omejitve porabe električnega toka

V glavnem Ljubljana z razumevanjem upošteva izredne razmere vojne časa ter se brez ugovorov ravna po raznih odredbah in predpisih, ki nalagajo skrajno skromnost na najrazličnejših poljih, zato se pa moramo tembolj čuditi v listih skoraj vsak dan objavljanim pritožbam zaradi omejitve dobave električnega toka. Neprestano čitamo najrazličnejše želje, ki jih spremljajo popolnoma nepremišljeni in zato neizpolnjeni predlogi, kaj naj storita mestna elektrarna in tramvaj. Ugotoviti moramo, da vsi pisci in predlagatelji računajo samo s svojimi potrebami ter se niti najmanj ne brigajo za najnujnejše potrebe splošnosti. Mestna elektrarna in električna železnica pa morata skrbeti za vso mestno občino ljubljansko in skušata ustreči čim največjemu številu vojaških in civilnih oblasti, zlasti pa čim največjemu številu prebivalstva sploh. Zato mestno županstvo neprestano opozarja na uvidevnost in potrpljenje, vendar je pa še dosti ljudi, ki teh opozoril ne marajo razumeti samo iz sebičnosti.

Ce bi torej mestna elektrarna hotela ustreči raznim željam, da bi n. pr. o mraku vozil tramvaj in obratovali motorji, bi bila zato vsa Ljubljana zvečer vsaj za 2 uri brez luči in vsa gospodinjstva sploh brez toka. Da pa prebivalstvo obvaruje pred to najhujšo omejitvijo, je mestno županstvo že predlagalo, naj se o mraku zapro vse trgovine, gostilne, kavarne, pisarne in skladišča, da bodo drugi imeli električni tok.

Spet prosimo prebivalstvo za več razumevanja in za upoštevanje izrednih razmer tudi pri dobavi električnega toka, saj mora vsa javnost uvideti, da mestno županstvo ne zna delati čudežev, prav tako pa tudi nikakor ne sme delati izjem, da bi morda prikrajšala veliko večino Ljubljane.

Zatemič

od 17.20 do 6.20

Naročite se na »SLOVENEČEV KOLEDAR«!

»Slovenečev koledar« bo knjiga za vsakogar. V njej bodo prijetno razporejene praktične in leposlovne strani, tako da bo knjiga prav vsakemu všeč.

V prednaročilo do 1. decembra je za naročnike »Slovenečev« »Slovenečega doma«, »Domoljuba«, »Bogoljuba«, »Slovenečev knjižnice« in »Sveta« cena za koledar 30.—, za nenaročnike naših listov 40.—. — Po 1. decembru pa bo cena za vse 50.—. — »SLOVENEČEV KOLEDAR« mora priti tudi v vašo hišo!

KULTURNI OBZORNIK

Razstava Miloša Šušteršiča

Sanjavi delček sveta ob Ljubljani, od Štepanja vasi do Fužin, s svojo mirno kovinsko zeleno vodo, vrbitom, zapuščenimi parki, kmetičimi domovi in polji ter s cerkvico sv. Štefana, ki kljub hlastavi, nemirni dobi naših dni še vedno diha staro romantiko, sanjavo, da, pravljico, še preprojo z vzdihom davnih ljubezni in kmečkega dela — to je svet Šušteršičevih najnovejših ustvaritev. Slikar sam se je zatekel vanj, kakor bi iskal rešitve, približal se je naravi in narava se je približala njemu; iz tega hrepenenja po širini, po zdravju, da, po kolikor mogoče neoskrunjenosti se so rodila dela, ki zdaj — nekaj nad štirideset let — polnijo razstavne prostore galerije Oberšnel. Domalega same krajine, dvoje ali trije podob rož in v stranski sobi se nekaj starejših del, znanih nam že z zadnje Šušteršičeve razstave, ki nas popeljejo v okolico Trebnjega na Dolenjskem.

Morda prav podobne v stranski sobi nekoliko motijo homogenost razstave, toda za obiskovalca je tudi to po svoje zanimivo, ker si lahko ustvari podoben slikarjevega razvoja — ali bolje skoka — tako v dojemanju sveta, slikarske problematike in vplivov drugih slovenskih starejših in mlajših mojstrov. Dolenjske krajine so zajete v strogem, objektivnem realizmu, tehnično se močno naslonjene na Pavlovcve čopič; barve so še pastelno sočne, žive, predmeti ostro zastrani, brez prave harmonije linije in barve; neka

trpka resničnost je v teh podobah. Zadnje leto pa se je obrnil Šušteršič v novo smer, skoraj nasprotno prejšnji, v smer slikovitega, na barvni skladnosti in kompozicionalni uravnoteženosti grajenega liričnega realizma. V tem je žel preko Pavlova, čigar lirika je vendar le krepka in odločna, v nekako sanjavo, v nežno doživljanje žive narave, v intimno, pesniško zajeto razpoložljivost. V našem mladem slikarskem rodu pomeni Šušteršič svoj svet, ki se sicer oploja pri impresionistih (zlasti Grohar in zgodnji Jama), pri Pavlovcu in Sedeju, toda le bolj tehnično po notranji plati zajema popolnoma iz sebe. Monumentalnost mu je neznana, išče skritosti, samote, še več: kakor bi se bal premočne luči in polne barve, zagrinja svoj svet v megličavost juter in večerov. Osnovni ton razstavljenih del je neka meglena zelenina ali mehka rjavina; razpoloženje določa barvo, odnosno se celotna tonacija podreja središčni barvni ploskvi. (Zoreče žito n. pr. s svojo rumenino uglašuje hišo, dreve, travo, celo nebo v sebi soglasne tone). Barva mu je glavni nosilec občutja.

»Zdrava Marija« (št. 1.) je razpoložena slika narave, ki se umirja v zadnjem žarenu večera in zemlja v ospredju pred reko se dehti v zadnji toploti že zaslega sonca; barve se umirjajo, hlad lega nad krajino; v tej spoštljivi resnosti večernega zvonjenja, se celo slikarjev čopič umiri. Pripljubljen motiv so slikarju vrbe (št. 4. in druge), kjer se umetnik

Prednost ljudi je v tem, da morejo ljubiti tudi tiste, ki jih sovražijo. (Mark Aurelij.)

Koledar

Sobota, 4. listopada: Karel Boromejski, škof; Vital in Agrikola, mučenca.

Nedelja, 5. listopada: 23. pobinkostna, zahvalna; Zaharija in Elizabeta.

Dramsko gledališče

»Jakob Ruda«, Red A, Ob 17.

Operno gledališče

»Jenufa«, Red Sobota, Ob 17.

Kino Matica

»Polnočnica«, Ob 16 in 19.

Kino Union

»Raj na zemlji«, Ob 16 in 19.15.

Kino Sloga

»Grand Hotel Paradiso«, Ob 16 in 19.

Lekarniška služba

Nočne službe imajo lekarnice: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; mr. Hočvar, Celovška cesta 62, in mr. Gartner, Moste, Zaloška cesta.

Zdravniška služba

Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo vršil mestni zdravstveni svetnik dr. Ciber Fran, Ljubljana, Stefanova 7, tel. 36.41

Prezident div. general:
Rupnik, s. r.

Dogodki in novice današnjega dne

NOVI GROBOVI

† Dr. Anton Rogina. V Ljubljani je za vedno zatisnil oči vpokojeni predsednik apelacijskega sodišča g. dr. Anton Rogina. Blagoga rajnega bodo pokopali v soboto ob 3 pop. iz kapele sv. Jožefa na Zalah. Naj mu sveti večna luč, vsem njegovim dragim naše iskreno sožalje.

† Zlata Predikaka. V Ljubljani je umrla gospodična Zlata Predikaka. Blago rajnico bodo pokopali v soboto ob 3 popoldne iz kapele sv. Nikolaja na Zalah. N. p. v m. Njenim dragim naše iskreno sožalje!

Sedemdesetletnica Josipine Cvelbarjeve

Danes praznuje 70 letnico rojstva in 25 letnico samarjanskega dela Josipina Cvelbar, ki se je rodila 3. novembra 1874 v Dobruški vasi (Škofljan pri Mokronogu). Cvelbarjeva se je posvetila raznim dobrotinim nalogam. Bila je članica Stojne prosvete, Krškanske ženskega društva, Orlovske zveze itd. Velike vsote je nabrala za ureditev Stadionu. Bila je tudi ustanovna članica Marije Pomagaj na Rakovniku, veliko zaslug pa ima tudi pri ureditvi cerkve sv. Cirila in Metoda za Bežigradom. Ravno ob 70 letnici rojstva objaja tudi 25 letnico neumornega dela pri društvu »Dom slepih«, za katerega je nabrala lepe vsote. — Bog nam daj še mnogo takih požrtvovalnih delavk. Jubilantki iskreno čestitamo z željo, da bi še mnogo let opravljala samarijska dela za naše najbednejše, uboge slepe.

1602. leta naj bi umrl v Ljubljani Matej Marčica, anti protestantski borec in tarča Trubarjevi satiri. Rodil se je v Loki okoli leta 1528, študiral najbrž na Dunaju, kjer je bil ordiniran 1553. I. in služboval nato sedem let kot cesarski kaplan ter pridigar pri Sv. Mihaelu. Po letu 1560. je deloval v slovenskem delu oglejskega patriarhata, bil vikar v Vipavi in nato župnik v Gorici, od leta 1573 pa v Kranju na Gorenjskem. Med Slovence se je vrnil z naklonjenostjo vladarja v času, ko je protestantska stranka proti volji vladarja začela z organizacijo lastne cerkvene uprave in lastnega šolstva. Marčica je bil borben pristav katolicizma, pri njegovem delovanju so ga ovirale notranjepolitične raz-

ZGODOVINSKI PABERKI

4. listopada: 1602. leta naj bi umrl v Ljubljani Matej Marčica, anti protestantski borec in tarča Trubarjevi satiri. Rodil se je v Loki okoli leta 1528, študiral najbrž na Dunaju, kjer je bil ordiniran 1553. I. in služboval nato sedem let kot cesarski kaplan ter pridigar pri Sv. Mihaelu. Po letu 1560. je deloval v slovenskem delu oglejskega patriarhata, bil vikar v Vipavi in nato župnik v Gorici, od leta 1573 pa v Kranju na Gorenjskem. Med Slovence se je vrnil z naklonjenostjo vladarja v času, ko je protestantska stranka proti volji vladarja začela z organizacijo lastne cerkvene uprave in lastnega šolstva. Marčica je bil borben pristav katolicizma, pri njegovem delovanju so ga ovirale notranjepolitične raz-

Možie in fantie!

Začetek duhovne obnove bo v nedeljo že ob pol petih popoldne, v ponedeljek pa ob šestih zjutraj, obkraj pri sv. Jožetu. Napolnimo cerkev kakor v nedeljo tako tudi v ponedeljek pri maši, ko bomo z neomajno vero molili k sv. Jožetu, naj čuva naše mesto tako, kakor ga je do sedaj in naj ne umakne svoje varstva od vsega našega naroda. Če smo bili kdaj potrebni božjega blagoslova in varstva, smo ga vsi prav v današnjih časih prav gotovo. O tem je lahko vsakdo prepričan. Zato se ne odtegnite tem našim skupnim molitvam in pridite tudi vi obkraj k pobožnost!

V II. letniku »SVETA«

bo na sporedu vrsta zelo aktualnih knjig, ki jih pikejo priznani domači strokovnjaki!

Obvestila Prevoda

Dodatno šivilsko nakaznico za teške delavce za mesec november bo mestni prekrškovni urad delil samo po številkah potrdil, tako da pridejo na vrsto v soboto, 4. t. m., številke 1-100, v ponedeljek, 6. t. m., do 200, v torek, 7. t. m., 201-300, v sredo, 8. t. m., do 400, v četrtek, 9. t. m., 401-500, v petek, 10. t. m., 501-600, v soboto, 11. t. m., 601-700, v ponedeljek, 12. t. m., 701-800, v torek, 13. t. m., 801-900, v sredo, 14. t. m., 901-1000, v četrtek, 15. t. m., 1001-1100 in v petek, 16. t. m., 1101-1200. Dodatno šivilsko nakaznico za delavce bo urad delil med uradnimi urami v palači Bata, I. nadstropje, soba 3.

Drobne novice

V počastitev spomina pokojnega rešitelja in igralca Jožeta Koviča je poklonil neimenovani 200 lir Bolniškemu skladu Zdravstveno gledališki igralcev v Ljubljani, za kar se mu društvo najlepše zahvaljuje.

Podpornemu društvu za gluho-mute mladost v Ljubljani je poklonila družina B. znesek 200 lir v počastitev spomina pok. g. Tončka Selana, sina viš. ban. insp. Pleme-nitnega darovalcem sa društvo najlepše zahvaljuje.

Formicot pastile za desinfekcijo ust in grla dobite v lekarnah.

Za rajne člane krizanske moške kongregacije bo zadušno opravilo v ponedeljek, 6. novembra, ob 7 v krizanski cerkvi. So-bratje, udeležite se te zadušnice in darujte za rajno sv. obhajilo!

Delavski oder, Delavski prosvetni krožek DPA v Ljubljani uprizarji v nedeljo, dne 5. novembra ob 16 Denis Demogueurovo dramo »Alkazarski junaki«. — Predprodaja vstopnic dnevno pri blagajni Delavske zbornice od 11 do 12.30 in od 17 do 18.30, ter pol ure pred predstavo.

»Vrsgovo smulo« bomo ponovili prihodnjo nedeljo, 5. novembra. Da ne bo zopet kakšne zamere, če ne bi mogli pri dnevi blagajni z vstopnicami postreči, kakor se nam je zgodilo protokolo nedeljo, si jih rajši pre-skrbite v predprodaji pri Ščilgoju.

ZOBOZDRAVNİK

DR. VERCON, Cankarjevo nabrežje 1/II. ne ordinira do 10. novembra.

Knjižgovoski tečaj in poseben za steno-grafijo, strojeplaje itd. Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče, izbira predmeta po želji. Vpisovanje še vs teden. Informacije: Trgovska učilnica »Christofor učenj zavod«, Domobrankska 15.

Nalivna peresa boljše vrste in dobro ohranjena stalno kupuje trdka EVEREST. Prešernova ulica 44.

ZAHVALA. Za izraženo sožalje, za udeležbo pri pogrebu in za poklonjeno cvetje ob priki smrti naše ljubljene hčerke se najlepše zahvaljuje družina Goslarjeva.

Naročniki Naše knjige

Išli sta druga in tretja knjiga za tekoče polletje

Merežkovski D.: »NAPOLEON«

Javornik M.: »PERO IN ČAS«

Dvignite v

LJUDSKI KNJIGARNI V LJUBLJANI

Pred školijo 5

Opozorilo policije

Uprava policije, oddelek za protile-talsko zaščito ponovno opozarja, da morajo biti prepleksane z belo barvo vse varovalne klade pri zasilnih izhodih, ravno tako morajo biti prepleksani vsi predmeti, ki se iz katerega koli razloga nahajajo na cesti kol n. pr. bencinske pumpe itd.

Rdeči križ poroča

Zahvala. Ga. Anica Nazor iz Ljubljane je naklonila RK 1000 za pomoč vojnim ujetnikom. Pričrna hvala.

Iz Rakeka

Vpisovanje na mešč. šoli na Rakeku se bo vršilo dne 9. nov. za I. in II. razr. in dne 10. nov. za III. in IV. razr. v prostorih Ljudskega doma. Vpisuje se samo dopoldne.

Valentinov ata — 75 letnik

Vsa viška fara pozna Antona Valentinovata, poštnega zavičnika v pokoj. Pa malokdo misli, da je že 75 letnik.

Valentinov ata je trdna dolenjska grča. Tam v Pintarkovem mlinu v Potoku pri Stični je zagledal dne 4. novembra

1869 luč sveta s svojo sestro Nežiko, katero je kot perico v Sarčevi pralnici poznala četrtina Ljubljane. Mnogo ve povedati Pintarkov Tonček iz svojega življenja, ki ga je preko soldaških let, službe trgovca, carinika in 35 letne službe denarnega pismonoše pripeljalo v zaslužni pokoj, ki ga preživlja v krogu svoje družine kot sosed rožendolske kapelice.

Pa je naš jubilat še zdrav in čil, da se lahko marsikateri fant skrije pred njim. Tudi v pridnosti je lahko vsem v zgled. Pokoj mu ni dal počitka, ampak samo več časa, da se je lahko še bolj posvetil delu v viškem Prosvetnem domu, kjer je prijel za vsak posel, samo da je bil v korist društvu. Bil je tudi njegov večletni knjižničar in odbornik. Seveda je kot čebelica priden, kadar nabira za Vincencijevo konferenco. Valentinov ata tudi rad kaj pove v verzih. Morda bo tudi za svojo 75 letnico kakšno sestavil ali pa bo zapel tisto svoj:

Mož striček bil je župnik

in bratrance kaplan,

nekač salezijanec,

a sin je frančiškan.

Hudo je Valentinovemu atu, da je na stara leta dočkal toliko gorje slovenskega naroda in je deljal, da bi šel kljub sedmim križem takoj k domobrancem, če bi ne imel družine in če bi ga seveda — hoteli sprejeti. Verjamemo mu, staremu vojaku, in radi bi mu za 75 letnico poklonili konec grozot, ako bi bilo v naši moči. Tako pa mu samo ključemo: Valentinov ata! Bog vam daj dočakati konec vojne in še mnogo srečnih let!

POIZVEDOVANJA

Zgubila sem v petek opoldne t. j. 27. oktobra, rjavo, usnjenno rokavico od trgovine Motoh čez cesto do finančne direkcije. Prosim poštenega najditelja, naj jo prinese v trgovino Motoh, Krekov trg.

Pričujoča razstava je izpoved iskrene človeka, ki se ljubi drobno, skrito lepoto zemlje, ki ne išče senzacija, niti v tehniki ne; glavno mu je mir, samota, tišina, ki jo komaj rahlo razgiblje človeška navzočnost. V vsaki potezi čopiča je skrito začudenje. V veri v lepoto, v neoromantičen hrepenenju, ki ga še ni prepoplila tuja modrost, se skriva sanjavi, otroški optimizem umetnika, ki mu srce odkriva nam sicer nov, pa vendar tako naš svet.

Razstava priča o dobrem talentu, ki bo še marsikaj ustvaril, in je vredna pozornosti.

Errata corrigere. V zadnjem poročilu našega poročevalca o Misijonških razglednicah se je vrnilo nekaj napak, ki so povzročile delne nerazumljivosti a: napočeno pisavo imen:

stolpec 2, 3. vrsta spodaj beri: »L. Ming-yo-an, nam -yoen«

stolpec 2, 1. vrsta spodaj beri: »t. o. istična, nam. tavistična«

stolpec 3, 3. odst. zgoraj beri: »pa je našel japonski slikar svoj svet v herojski dobi japonskega krščanstva...«

stolpec 3, 7. vrsta spodaj beri: »T. ka-ih-ro Toda, nam. Takaitro«

stolpec 4, 11. vrsta zgoraj beri: »Cairo Ra-hid, nam. Rahiel«

stolpec 4, 12. vrsta zgoraj beri: »Ab-dulla-ho-va, nam. Abdullatova«

stolpec 4, 19. vrsta zgoraj beri: »Pač pa je v skulpturi kipar Iko naslonil kršč. um. na javanske vire...«

Namesto: hierotičen, hierotičnost, ba-ri: hieratičen, hieratičnost.

Kaj je novega pri naših sosedih?

Z Gorenjskega

Zlata poroka na Jesenicah. V krogu svojih otrok in vnukov sta 28. oktobra t. l. obhajala zakonca Tomaž in Alojzija Razinger iz Hrastice svojo zlato poroko. Mimo številnih gostov so zakonca čestitali tudi zastopniki stranke in ju obdarovali.

Sestanek kmetov v Šmohorju, ki je bil nedavno, so obiskali vsi kmečki voditelji, svetovalci, kmetice in varovalke mladine, kakor tudi okrožni vodja, zastopnik vojaštva in vodja delovnega urada. Najprej so bili počesteni zaslužni kmetje in kmetice, nato je govoril okrožni vodja, čemur so sledila razna poročila o prehrani, proizvodnji, oddaji poljedelskih pridelkov in o drugem. Vsi navzoči so sklenili, da bodo storili vse za končno zmago.

Hud padec. Celovška nameščenka Terezija Melhior je pri hoji na gore tako nesrečno padla, da si je zlomila nogo in je zdaj v bolnišnici.

Celovec in Ljubljana sta se ločila v teniški tekmi v Celovcu tako da so zmagali ljubljanski moški in celovške ženske s 4:4.

S Spodnje Štajerskega

Obnova v Zalcu. V dvorani kinematografa je imela nedavno žalska krajevna skupina svoje zborovanje, kjer so bili navzoči tudi zastopniki in sodruštva štajerske Domovinske zveze. Zupan Strasser je poudarjal pomen novih občinskih razglasov. Ob koncu je član stranke Geissler govoril o boljševizmu in židovstvu.

Zlato poroko sta obhajala še vsa čila in sveža Mihael Lorbeck in njegova žena Polona iz Nove vasi pri Mariboru. Oba zakonca sta bila v krogu svojcev deležna številnih pozdravov in čestitk.

Pogrebna slovesnost v Laškem pri Celju. Dne 27. oktobra t. l. je padel v boju s tolovaji vodja krajevnih skupine in zupan v Laškem dr. Leon Hermann, ki se je že v svetovni vojni udeležil raznih bitk kot topničarski

častnik. Na pogreb, ki je bil jako slovesen, je prišlo mnogo odličnikov.

Na vzhodnem bojišču je padel 21-letni desnik Rudolf Sraka iz Gradca. V Gradcu je tudi umrla gospa Frančiška Andrič.

Iz Hrvaške

Boji na hrvaškem ozemlju. Po poročilih hrvaškega časopisja in zagrebške radijske postaje so se Angloamer. izkrcali v Dubrovniku, Metkoviću in Splitu. Hrvaške oborožene sile so jim nudile ogorčen odpor. Zaradi premoči neprijatelja, ki je bil tudi še ojačen z odmetniškimi skupinami iz okoliških hribov, so se hrvaške oborožene sile utrdile na gorskih klancih vzdolž dalmatinske obale. Proti dalmatinski obali je osredotočeno tudi neprijateljsko letalstvo, ki stalno bombardira posamezne kraje ter pri tem ne izbira vojaških ciljev in tako pripravlja pot izkrcanim četam. Zaradi takega položaja so hrvaške oborožene sile izpraznile tudi gotova mesta vzdolž dalmatinske obale, kot n. pr. Zadar in še nekatera druga mesta, da bi bili na tem žarišču olajšani vojaški nastopi. Civilno prebivalstvo pa zaščiteni. Predno so se izkrcali Angloamerikanci, so bili boji med tolovaji in hrvaškimi oboroženimi silami, ker so hoteli tolovaji na vsak način razkropiti enote hrvaške vojske in na ta način olajšati angloameriško izkrcanje. Iz strateških in taktičnih razlogov so se hrvaške čete utrdile v planinah, odkoder nudijo ogorčen odpor. Angloamerikanci vedno bolj pojačujejo svoj pritisk, Hrvti se pa krčevito branijo.

Položaj v severnovzhodnem delu hrvaškega državnega področja za hrvaško časopisje opisuje takole: Neprijateljsko letalstvo je v Sremsu bombardiralo Šid, Blok, Vukovar, Vinkovce in Zupanj. Pri napadu na ta mesta je bilo prizadeto civilno prebivalstvo in stanovanjska poslopja. S Srema hrvaško topništvo obstreljuje zbrane čete rdeče armade na srbski meji. Do hujših bojev na tem mestu še ni prišlo.

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapiskih

Čebula in česenj

Sindikati veletrgovcev s sadjem in zelenjavo je prejel pred dnevi vagon lepe in zdrave čebule in vagon česna, kar oboje je bilo vskladiščeno. V kratkem bo sledila nadrobna prodaja čebule, ki bo na živilske nakaznice.

Zaradi sleparije tri leta robije

Vrhničan Julijan Vrhovec, 24-letni klepar, samski, nazadnje stanujoč na Rakeku, je letos julija in avgusta na sleparski način izvalil od posestnice Marije Jernejčičeve znesek 12.500 lir in dva paketa raznih jestvin. Poprej je bil od njene hčerke Marije manjši znesek. Mlajša Jernejčičeva in še druge osebe so bile takrat odpeljane v Rakek v Ljubljano zaradi internacije. Vrhovec pa je natvezel posostnice Jernejčičevi, da ima v Ljubljani pri policiji dobre zveze in znanec, s katerih pomočjo bo mogoče rešiti internacijo. Jernejčičeva je prejela pri prizadetih družinah večje vsote in jih nato izročila Vrhovcu. Tudi sama je za hčerko dala večjo vsoto. Pozneje je prišlo na dan, da je Vrhovec denar zapravil. Pri aretaciji in na sodišču se je Vrhovec izgovarjal, da je denar večinoma izročil dvema neznanima detektivoma, kar je navadno javlov izgovor vseh takih sleparjev. Pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Rajko Lederhas in pred katerim je obtoženec priznal, da je prejel omenjeno vsoto, je bil Julijan Vrhovec obsojen na 3 leta robije zaradi zločina obrtne prevare v znesku 88.354 in 337 kaz. zak.

Obsojena žeparica

Ze večkrat zaradi tatvine kaznovana samska zasebnica, 43-letna Marija Gorjančeva je bila pred malim kazenskim senatom obsojena zaradi zločina žepne tatvine na 14 mesecev robije. Letos 19. avgusta med 14. in 18. uro je na Pogačarjevem trgu neki gospe izmaknila celo mesečno plačo njenega moža v znesku 1940 lir. Gorjančeva je tatvino odločno tajila in

navajala poseben alibi v svojo razbremenitev. Mnoge priče so potrdile, da je bila obtoženka ona, ki je denar izmaknila iz ročne torbice.

Tatvine raznih koles

Poročilo kriminalnega oddelka policijske uprave navaja, da je bilo v oktobru ukradenih poleg drugih še 10 raznih moških in ženskih koles v skupni vrednosti 75.000 lir. Najdražje, 12.000 lir vredno kolo je bilo ukradeno Josipu Zakrajšku v Pražakovi ulici. Kolo je znamke »Brandenburg« s tovarniško številko 21.416. — Filipu Glavaču je bilo na Cesti 800 let Ljubljane ukradeno 10.000 lir vredno moško kolo znamke »Excelsior« s tovarniško številko 13.433. — Na Miklošičevi cesti je bilo Julijanu Komaru ukradeno moško kolo znamke »Premir« s tovarniško številko 496.337. Vredno je 10.000 lir.

Čigavo je kolo od tricikla

Na policijski upravi v sobi št. 13. III. nadst., hranijo pred dnevi najdeno zadnje kolo od tricikla brez pnevmatike. Lastnik naj se tam javi!

Razne nesreče in poškodbe

Mala, 5-letna Francka Mašičeva, ki je v ponedeljek popoldne padla v liso in so jo poklicni gasilci rešili, je sedaj zdrava in se ni prav nič prehladila v mrzli vodi. Pri reševanju deklice se je izkazal gasilec France Zajec. — Z vrelo juho se je po obrazu opek 2-letni delavec sin Silvo Lakner. — Marija Zavrlava, 41-letna gospodinjska postrežnica, si je pri padcu zlomila levo roko. — Na glavnem kolodvoru je iz vagona padel in si zlomil desno roko 43-letni kretnik drž. železnice Josip Fink.

V Zalokarjevi ulici št. 14 stanujoči pomočnik fin. direktorja v pok. Martin Spindler je bil v petek prepeljan z reševalnim avtom v bolnišnico. Zadel ga je kap. — V Slivnici pri Grosuplju je konj brenil v desno nogo 50-letnega posestnika Janeza Zavodnika.

Želja obiskovalcev nogometa!

Ob zadnji tekmi med SK Hermesom in koroski reprezentanco je imelo ljubljansko športno občinstvo priliko videti, kako nekorišno je vplivala neomotrna izbira igralcev za domače moštvo na uspeh in izid te nogometne borbe.

Menimo, da je v Ljubljani dovolj sposobnejših nogometašev, kakor smo jih videli pri domačem nagrajdnem tekmovalju. Športno občinstvo sodi, da je mogoče gledati tekmo, ki jo zaradi slabe izbire igralcev moramo že vnaprej zgubiti. Zato se obračamo na odločujoči odbor s prošnjo, naj vrnemo v poštev naš predlog glede sestava moštva v prihajajoči tekmi, ki je po mnenju športnega občinstva trenutno najprimernejša. Predlagali bi sledečo sestavo našega moštva:

Oblak,

Aljandrič, Nagodell,

Perhar, Pilej, Pelicon,

Trškan, Brodnik, Nagode I., Kumer, Smole, Upamo, da bodo odločujoči moške upoštevati naše želje in tako ustregli tih želji nas vseh, da bomo v borbi in lepi igri dosegli tudi zmago. — Stalni obiskovalci.

Pred tekmo

Villacher SV : ZSK Hermes

Nedeljska mednarodna nogometna tekma med Villacher SV : ZSK Hermesom bo nudila športnemu občinstvu gotovo dober športni užitek. Gostje bodo nastopili v najboljši postavi, kar jo premore vsa Koroska. Tele fante bodo postavili na zeleno šišensko igrišče: Razbora (bivši Hermežan), kot branilec bosta nastopila Melnik in Mayer (bivši smuški prvak in izborni skalec), v krilski vrsti: Palkovič, Pisteček in Dorrien (vsi člani celovškega kluba), napadalci: Melchior, Patz, Gajšek (nekdanji član ISSK Maribora) Kallmayer in Belak, Gajšek je zdaj tudi član celovškega kluba KAC. Rapid. Moštvo bo potencialno sestavljeno iz šestih igralcev Villacher SV in petih nogometašev celovškega kluba. To je torej enajstotica proti kateri bodo morali naši napeti vse sile, če bodo hoteli zmagati.

Vodstvo Hermes je prepustilo sestavo domačega moštva zvezalnemu kapetanoma, ki bosta po najboljši volji sestavila reprezentanco. Znakrat postava domačega moštva še ni znana in jo bomo objavili v jutrišnji številki našega lista. Kot kaže bo enajstotica sestavljena tako, da bo lahko v polni meri izpolnila nado, ki jo imajo ljubljaneči za nedeljsko srečanje s koroskimi predstavnik. Po prvem, čisto nepotrebnem porazu, ki ga je domača sestava doživela pred nekaj nedeljami proti celovškemu gostom, bo zdaj treba ta madač s slovenske športne kronike oprati. To častno in odgovorno nalogo bodo imeli v nedeljo domači igralci, ki bodo morali zaigrati s sroem in ljubljano za svojo stvar. To bodo naši fantje gotovo v polni meri storili. Zavedajo naj se, da gre tokrat za prestiž sloven. nogometa! Pri tem srečanju pred klubskimi interesi, tokrat gre za zmago domačega slovenskega nogometa! Za tekmo je med občinstvom veliko zanimanje, ki se kaže predvsem v predprodaji vatopnice. Znakrat je na razpolago le še nekaj tribunskih sedežev. Kdor se misli kupiti, naj se hitro odloči.

OBVESTILO

Dostavljatelji živiliških nakaznic so obnem s živiliškimi nakaznicami dostavili moškim od 14-65 ter ženskam od 14-55 let posebne vprašalne pole. Te pole morejo v poštev prihajajoči izpolniti najkasneje v 10 dneh od dneva dostave ter jih oddati med uradnimi urami, t. j. v delavnikih od 8-12 in od 14-17, v nedeljo pa od 8-12 na enem izmed sledečih mest:

1. pri vratarju na mest. županstvu, Mestni trg.

2. v 4. ul. v Zg. Siskli,

3. v Mladinskem zavetišču v Zeleni jami,

4. v osnovni šoli na Viču,

5. v osnovni šoli na Barju.

Obvezniki preko bloka bodo poleg omenjenih zbirališč oddajali tudi še na mestih, katera so označili dostavljatelji posameznim strankam. Ker so bile živiliške nakaznice dostavljene najkasneje 31. okt. t. l. vsem upravičencem, morajo vse v poštev prihajajoče osebe oddati vprašalne pole na omenjenih mestih najpozneje do 10. novembra t. l. Kdor do tega roka ne bo oddal vprašalne pole, ne bo dobil živiliške nakaznice za mesec december.

Vprašalne pole se lahko izpolnjene samo enojazno (slovensko). Osebam, ki ne pripadajo letnikom, označenim na glavi vprašalnih pol, istih ni treba izpolniti.

DELOVNI URAD LJUBLJANA

»Rajši bi imela več dobrih in tolažilnih besed kakor solze — teh imamo sami zadosti.«

Sedemnajsto poglavje

Prišel je čas klanja. Skozi ves mesec so vsak dan klali, pa če je deževalo, snežilo ali je bil vihar, in vsak dan je bilo nekaj takega, kakaj mrzlo in muhasta vreme pozne jeseni je zagospodarilo. Skupine kmetov iz okolice so prihajale v Holmeffjord. Pred seboj so kmetje gnali večje ali manjše črede klavnih ovac, kakršno je bilo pač njih posestvo ali kolikor so bili sami zadolženi.

Ovce, ki so bile od dolgega romanja popolnoma izčrpane, so ječale in meketale od strahu pred vsem tem neznanim. Navajene so bile na neomejeno svobodo poletja, zdaj so jih stlačili v tesne staje. Ondi so nemirno pričakovale usode, gazele so po umazanih in grezu; kolikor so se mogle, so se stisnile druga k drugi, da bi jim bilo toplo — ali le zato —, da bi bile čim bliže druga drugi.

In nato se je začela morija. Klali so spodaj na obali. Ondi so zbili iz desek nizko mesarsko mizo tako, da se zavoljo snage deske niso tiskale. Tam so si kmetje porazdelili prostor, kakor je naneslo, in kolikor so bili drug z drugim znani. V dolgih

ptiti tribune naj pobiti. Vatopnice lahko kupite v poslovalnici »Servis Biroja« v Še. lenburgovi ulici, kakor tudi pri blagajni kavarne »Evropa«.

Moštvo Beljačanov, oziroma reprezentanca, pride v Ljubljano že v soboto, tako da se bodo igralci lahko dobro pripravili za nedeljsko borbo na stadionu Hermes. Kakšno važnost polagajo na nedeljsko srečanje, nam pove dejstvo, da so med tednom imeli dva ostra treninga na dva gola. Pri tem so izbrali med dobrimi res le najboljše. V nedeljo se nam bo v temi proti ljubljancem predstavil koroski šport.

Glavna tekma začne ob 15. Ob 13.30 pa bo tekma: Mladinska reprezentanca : Kombinirano moštvo. Tekmi bosta ob vsakem vremenu na Hermesu!

Mladika : Vič

V nedeljo dopoldne se bosta pomerili najboljši ljubljanski enajstotici Mladika in Viča. Do zdaj sta odigrali obe enajstotici že vse tekme v svojem razredu in si je pri tem tekmovalju nabrala enajstotica s Kodeljevega eno točko več kot pa Vičani. Obe moštvi sta znani zaradi svojih dobrih in talentiranih mladenčev. Kadar igraata omejenj enajstotici, so gledalci vedno zadovoljni s njuno igro. Kdor bo zmagal, bo zasledil častno prvo mesto med juniorskimi moštvi in s tem v zvezi dobi lepo darilo. V nedeljo se torej obeta lepa in zanimiva borba med obema najboljšima.

Spored nedeljskih tekem:

ob 9 Mladika jun. : Vič jun.

ob 10 Korotan jun. : Istok jun.

Obe tekmi bosta na igrišču Ljubljane.

Ako nam pri letalskem napadu eksplozivne bombe razbijajo stekla v okenskih okvirih, tedaj bomo morali te okvire zapreti s lepenko, deskami ali silicnim, ker bo možnost nabave novega stekla zelo majhna. Pri tem se opozarja, naj se lepene ali desk ne zabija na okvire na notranji strani, temveč na zunanji strani, kjer ni kljuk, ki bi ovirale tako zadelanje okenskih odprtín. S tako pravilno namestitvijo kartona ali desk bo tudi doseženo, da dež ne bo zamakal sob, ker se bo deževnica odtekala na zunanji strani okna.

Zapustil nas je za vedno naš predragi sopro, stric in svak, gospod

Dr. ANTON ROGINA

PREDSEDNIK APELAC.

SODIŠCA V POK.

Pogreb nepozabnega bo v soboto, dne 4. novembra 1944 ob treh popoldne v Zal, kapelica sv. Jožefa, na pokopališču k Svetemu Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, Podgorje, Gor. Milanova, Slovenj Gradec, Novo mesto, dne 3. novembra 1944.

MATILDA ROGINA, soproga in rodbine ROGINA, KAC, ZELENJAKAR, OGOREUTZ.

Umrla je naša ljubljena hčerka, gospodična

Predikaka Zlata

Pogreb bo v soboto, dne 4. novembra 1944 ob pol treh pop. v Zal, kapelica sv. Nikolaja, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, 2. novembra 1944.

Globoko žalujoči starši

Za Zimsko pomoč

Slovenski domobranci — šolska skupina je darovala za Socialno pomoč L 200.— in L 100.— za Borovnico. — Brezgar Zoran, Ljubljana je daroval namesto cvetja na grobove L 200.— za Socialno pomoč. — Družina Simandl, Ljubljana, Dvočakova 3, je darovala za Socialno pomoč L 300.— v počastitev spomina svojih rajnih.

Vsem darovalcem iskrena zahvala.

MALI OGLASI

Poizvedbe DENARNICO sem izgubil v četrti popoldne z vsemi dokumenti in živiliškimi kartami ter nekaj denarja. Poštenega najditega prosim, da mi vrne proti dobri nagradi na naslov: Mostekova ul. 13.	Kupimo KUPUJEM in sprejemam v komisijo prodajo perzije, piroske in bosaške preproge. Kakor tudi predstojnike, stenske preproge, rokavce itd. — Hinko Privšek, komisija trgovina, Ljubljana, Gradišče 7 — nasproti Dramskega gledališča.
ROKAVICO volneno, desno, sem izgubil prejšnji torek od Mencingerja, Smartinska cesta — Tabor — Petrkova ulica do hotela Sola, Sv. Petra cesta. Prosim poštenega najditega naj jo vrne v upr. »Slovenec« proti nagradi. Ker imam prestreljeno roko, je nujno rabim, naj se me usmili in jo vrne, ker sem siromak.	PISALNE STROJE dobro ohranjene, boljše znamke kupi takoj po najnižji ceni. — Hinko Privšek, komisija trgovina, Ljubljana, Gradišče 7 — nasproti Dramskega gledališča.
Šiv. stroji KIVALNI STROJ popravljen, z okroglim cilindrom, v brezhibnem stanju, ugodno prodaja Nova trgovina, Dunajska cesta 36 — nasproti Gospodarske zveze.	RJUHJE, KAPNE poseljno perilo, brisače, razno moško in damsko perilo kupim stalno in plačam najboljše cene. — Kupim tudi druga razna oblačila event. prevzame iste v komisijsto prodajo. Hinko Privšek, Gradišče 7 — nasproti Dramskega gledališča.
ZBIRKA »SVET«	RADIO RADIO MATERIAL zarnice, bloke itd. dobro ohranjene ali nov stalno kupuje tvrdka EVEREST, Prešernova ul. 44.

Delavci

sposobni za izdelavo drv — se sprejmejo pri Ravnateljstvu državnih gozdov, Puccinljeva 9 (palača Pokrajinske hranilnice). — Prav dober zaslužek v akordu. — Razne ugodnosti: dodatna karta za najtežje delavce, delno plačilo z drvmi t. l. d.

KINO »SLOGA« 27-30 Hilde Kralj in Albert Matterstock v sijajni vesoligri »GRAND HOTEL PARADIES« Predstave ob 15, 17 in 19.	KINO »UNION« 22-21 Umetniška komedija »RAJ NA ZEMLJI« Hans Moser, Adele Sandrock, Heinz Rühmann, Theo Lingens in drugi odlični dunajski igralci. Predstave ob 16 in 19.15.
KINO »MATICA« 22-41 Zabavna ljubavna komedija »POLETNE NOČI« René Deltgen, Susa Graf, Ernst von Kipstein Predstave ob 16 in 19.	

ZAHVALA.

Vsem, ki ste ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene žene, mame, stare mame in tiste, gospe

Supan Franje

roj. VOMELA

z nami sočustvovali, blagopokojni pokloni obili krasne in svetle izre spremlili na naši zadnji poti, izre kako niso najiskrenejšo zalvalo, sveta maša zadušnica v cerkvi Sv. Petra v torek 7. t. m. ob 7 zj.

Ljubljana, 3. novembra 1944.

ZALUJOČI OSTALI.

GUNNAR GUNNARSSON:

NA BREGU ŽIVLJENJA

Roman 49

Skoraj z nekim olajšanjem je prebivalstvo spremilo teh trinajst utopljencev in truplo obsejena na pokopališče, ko je slednjič le napočil dan pogreba. Trupla onih treh pogrešencev se niso bila naplavljena. Saj si ljudje tega niso mogli pojasniti, vendar so si le splošno želeli, da bi bili mrtvi, če skoraj pod zemljo, kamor so zdaj edino spadali — tako dobro je delo, da so slednjič le pod rušo. Saj so jih zares pogrešali, saj so si skoraj oči izjokali zavoljo njih, saj so se jim zdeli neskončno dobri. A ker so bili že mrtvi, si ni nihče želel, da bi jih še srečal prej, preden bi se bil sam na onem svetu. Dokler so bila trupla še na zemlji, je bila marsikatera teh preprostih duš prešinjena s strahom, da se bodo dvignila z odrta, da bodo celo odprla pokrov krste. A ta groza jih je obšla le potem, ko se je stemnilo. — Ob dnevnih svetlobi je imela večina ljudi še pamet pri sebi in so se zavedali, da so bili mrtvi pač mrtvi. Pogreba se je udeležilo mnogo ljud-

stva. Čeprav je bil delavnik, je prišlo celo nekaj kmetov iz okolice. Iz mesteca in bližnjih koč je bil vsakdo na pogrebu. Po pogrebu se je ribiško prebivalstvo porazdelilo po kočah žalujočih, kjer so popili skodelico močne kave in malce žganja — v tolažbo preostalim in v časten spomin umrlim. Skoraj povsod je nanesel pogovor na to, kako je bil Sera Sturla med pogrebom blede, dasi ni utrpel nikogar od svojcev. Mnogim se je zdelo čudno, da je prav za prav tako malo tolažiljivega povedal žalujočim. Pa, seveda, saj je zaradi solz komaj govoril. Dejali so še, da je bilo res čudno, kako da je bil tako iz sebe ta mož, ki je bil tako močan in je znal tako odločno nastopati. Pa saj ni prav, da bi ga zavoljo tega kaj obtoževali; saj je bil tak le zaradi svojega dobrega srca. Vendar ne gre, da je človek tak, kadar opravlja svoje uradne dolžnosti. — Res je pa, da je bilo vse ribiško prebivalstvo takega mnenja, kakršno je neka žalujoča vdova jokaje in jedrnatno izrazila:

vrstah so stali in čakali. Običajno je sleherni kmet sam poskrbel za odsek glav in malokdaj so to delo prepuščali svojim hlapcem.

Ko je bilo za klanje vse pripravljeno, se je začelo veliko delo s tem, da si je eden hlapcev izbral ovco, ki jo je potem v teku dohitel. Čim je pograbil ovco za en rog, jo je prekalil, tako da je ritensko stal nad njo, potegnil je nato upirajočo se žival skozi moč in blato iz črede in staje in jo vleklo do klavnega prostora na bregu. Tam jo je sprejel kmet, ki je stal zgoraj na deskah, držeč nož med zobmi. Krepak sunk — in že je stala poleg njega. Prijem pod trebuhom — in že je cepetaje ležala na levi strani, medtem ko je glava molela iznad roba desk, vprav nad čebrom za kri. Čim je žival ležala tako na strani, jo je pomočnik z desnico zgrabil za obe sprednji in z levico za obe zadnji noge in je krepko poprijel. Kmet je razkrceno stal nad živaljo, počenil je, da jo je s svojo težo pritiskal nizdol, dvignil glavo ovce kvišku, z desnico ji je z grla odstranil volno, vzel nož v roko in je naredil prvi globoki urez — naka je koj briznil močan curek krvi v čeber. Ondi je bila že pripravljena ženska roka, ki je začela kri mešati. Nekaj časa je pustil, da je tekla kri iz velike žile na vratu, naredil je še nekaj urezov, in — že je bil jako šloveski — je z nožem konico iskal okoli

po rani, dokler ni našel luknje v hrbtenici, odkoder je lahko prerezal hrbtini mozeg. Nato je pustil, da je žival spet nekaj časa krvavela, nakar je glavo prav počasi ločeval od trupa, zato da bi pridobil čim več krvi, in jo vrgel na tla, tako da je glava obležala s rano navzgor. — Pomočnik je imel tri do štiri minute hudega dela s tem, da je držal nogo cepetajoči živali, ki je dihala še dolgo potem, ko ji je bil prerezan sapnik, s hripavim, zateglim, sunkovitim sesanjem, ki je bilo skoraj slišati ko globoko smrčanje. Venomet bingljajoč z majhnim, kratkim repom, ji je v smrtnem boju večkrat ušla voda in so se ji izpraznila čreva. Ko je kri le še v kapljah padala iz goltance, se je kmet dvignil, dal nož med zobe, pograbil mrtvi trup za noge, ki so bile še tople od življenja, in ga je zadelal proč. Hlapec je že prekalobno stal nad naslednjo ovco in je čakal. Če je bil še jako mlad ali zelo čustven, je pač s sočutjem z rokami zakrival oči, živali, za kar je večkrat žel porogljivo besede. Pa saj to ni dosti zaleglo, kakaj skozi odprtine v ograji staje so ovce z razprtimi očmi opazovale usodo svojih tovarišev, kako so drugo za drugo izlekli v klavnico, kako so jih vrgli na stran, tako da so imele ovce napete nozdri vprav nad kadečim se čebrom s krvjo, kjer je mešala kri ženska roka, ki je bila do komolca krvava.